

Form, kan hde et Tilskud til Administrationsudgifterne.

Med disse almindelige Bemærkninger om Lovforslagets Hensigt og Virkemaade, og idet jeg henviser til Lovforslaget med Hensyn til Foreningernes nærmere Indretning og Etablering af det fornødne Tilsyn, skal jeg anbefale dette Lovforslag til Fremme her i dette høje Ting. Det er et Lovforslag, der ikke har nogen reformatorisk Karakter, ikke griber stærkt ind i Udviklingen paa noget Sted og heller ikke kræver store Øfre fra Statskassen, men som dog, hvis det bliver til Lov, vil være et maaste ikke ganske uvæsentligt Led i de Bestræbelser, som der fra Lovgivningsmagtens Side gøres for at bringe den fornødne Sikkerhed og Ro ind i Erhvervslivet.

Jensen-Strillinge: Efter at have hørt den højtærede Ministers Foredrag, har jeg egentlig kun ganske lidt at tilføje. Lovforslaget, som det foreligger, betragtes vistnok af mange Medlemmer og af mange uden for denne Sal som et Lovforslag, der skulde bøde noget paa de ubehdige Landbrugsforhold for Øjeblikket, og selv om det ikke vil faa meget stor Rækkevidde, maa det dog betragtes som et Skridt i Retning af at hjælpe noget, og derfor maa det modtages med Taknemlighed fra Landbrugets Side. Det, som jeg egentlig har set i Lovforslaget, er, at det, hvis det blev ophøjet til Lov, skulde bidrage noget til at hemme den Maade, som den ærede Minister ogsaa har omtalt, som Landbruget for Øjeblikket og i stedse stigende Maalestok benytter for at skaffe flydende Kapital til Driften. Det er nemlig ved at tage paa Kredit hos Købmændene og ikke alene tage paa Kredit, men lade Købmændene betale Renter og Skatter, altsaa ligesom stiffe Købmandslaan. Det er en Maade, som hverken er heldig for Landbrugere eller for Købmændene. Den anden Udvæj til at skaffe den flydende Kapital er ved Hjælp af Kautionslaan, Vekslers o. s. v., noget, som heller ikke er sundt, idet det giver gensidige Forpligtelser, som mange Gange kunne være ret ubehagelige og ret ødelæggende. Om man ogsaa mener, at Lovforslaget ikke vil faa uberordentlig stor Betydning, saa er det dog muligt, at det kan virke hemmende i de omtalte Retninger, og vi have jo ogsaa et Forbillede paa noget lignende i de Foreninger, der have dannet sig i Lyffland, de saatalde Raiffeisenste Kasser, hvor Landmændene ere traadte sammen i Foreninger med solidarisk Ansvar, og det siges i det mindste, at de have virket til uberordentlig stort Held for de Mænd, der

ere traadte ind i disse Foreninger. Jeg skal ikke gaa nærmere ind paa Lovforslagets enkelte Paragraffer. Jeg antager ikke, at der kan stilles saa forstrækeligt store Ændringer, da jeg ikke tror, at Lovforslaget kan gøres stort bedre, end det er, i ethvert Tilfælde vil det jo ved Behandling i et eventuelt Udvalg staa frit for at stille Ændringsforslag. Jeg skal kun ligesom anbefale Lovforslaget til Tingets Velvilje, idet jeg betragter det som et Skridt fremad paa den Vej, ad hvilken vi dog vistnok alle sammen ønske at opjælpe Landbruget her i Landet.

Johansen: Jeg er enig med den ærede sidste Taler i, at dette Lovforslag vistnok ikke kan bygges synderlig anderledes, end det er. Det er jo undergaaet nogle Forandringer i Folketinget, men det er dog ikke store Forandringer, og de synes at være i en Retning, der er gavnlig for Lovforslaget. Der kan jo naturligvis, før det kommer til at virke, være delte Meninger om, hvor stor Gavn det vil kunne gøre, men jeg er aldeles sikker paa, at naar denne Sag bliver greben rigtig an ude omkring paa Landet, vil det faa en ikke ringe Betydning. Det er jo saa, at Landbruget nu om Stunder drives paa en helt anden Maade end tidligere. I ældre Tider lagde man jo i Særdeleshed Vægt paa, hvad man ogsaa gør nu til Dags, at faa Jorden godt behandlet, og det gik navnlig ud paa at faa Brakken ordnet godt, da det vilde have en gavnlig Indflydelse paa hele Sædskiftets Omlob. Saa snart man var færdig dermed og senere havde faaet Høsten ind, kunde man straks faa Bænge. Helt anderledes stiller det sig nu, thi selv om man gør sig Umage for at faa saa stor en Afgrøde som vel muligt, saa staar man kun ved Begyndelsen, havde jeg nær sagt, saa skal man se at faa disse Produkter omsatte i Kød og Flæsk og faa det ud paa Verdensmarkedet, men ærede Medlemmer ville se, at der gaar meget længere Tid hen, før Landbruget er i Stand til at faa Pengene ind i Kassen. Det kniber tidt og mange Gange haardt med at faa Pengene ind til de løbende Udgifter, og derfor hilser jeg dette Lovforslag med Glæde, og vil endog saa sige, at det nu kommer ret betimeligt, idet der her gives Udset til, at man vil være i Stand til at faa den løse Driftskapital, som den ærede Landbrugsminister talte om, og som er af uberordentlig stor Betydning i den Drift, man nu har faaet indført paa Landbrugets Omraade. Det er mange Gange, at man om Sommeren staar og kan købe Foderstoffer meget billig, men man mangler et saadant lille Beløb, som man derimod